

FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova

Zápis o části závěrečné státní zkoušky Záznam o průběhu obhajoby

Akademický rok: 2023/2024

Jméno a příjmení studenta: Bc. Matěj Tikal
Identifikační číslo studenta: 74084585

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Sociologie se specializací Sociologie, veřejnost a politika

ID studia: 716821

Název práce: Pandemie: o válce, útlaku a jiných metaforách
Pracoviště práce: Katedra sociologie (23-KS)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí: Mgr. Tomáš Dvořák, Ph.D.
Oponent(i): doc. Mgr. Martin Hájek, Ph.D.
Datum obhajoby: 24.06.2024 **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh zkoušky: Diplomant Matěj Tikal představil pomocí prezentace svoji práci, která se zaměřovala na téma pandemie, již autor zkoumal pomocí metafor. Tikal představil celkem pět výrazných metafor (válka, útlak, svoboda, bezpečí, PES/pes), které spolu komparoval. Přítomen byl vedoucí práce Tomáš Dvořák i oponent Martin Hájek. Vedoucí poukazuje na zvláštní pozici teoretického výzkumu, která pro něj není příliš propojena s analytickou částí. Zahraniční diskurz podle něj zároveň mohl být více představen. Poukazuje na pozitivní přínos teorií metafor ve výzkumu. Vedoucí tvrdí, že se jedná o originální nápad. Oponent se víceméně shoduje s vedoucím práce. Metafory jsou instrumentální pro konstruování reality, to podle oponenta práce neukázala. Některé části jsou podle něj spíše na úrovni bakalářské práce, ale i přesto práci hodnotí pozitivně. Hodnocení subjektivity výzkumu pak Hájek spojuje s absentující situovaností diplomanta. Otázka pak zní, jestli by si autor dovedl představit výzkum, který by zkoumal skutečně působení metafor na konstrukci pandemie, tzn., jak se metafory promítly do zaváděných opatření a jejich ne/dodržování nebo do každodenního života obyvatel. Diplomant s výtkami souhlasí a na otázku odpovídá, že si ho dokáže představit na metafoře útlaku. Představuje si, že by jiný výzkum mohl probíhat více participativně, např. v diskuzi s lidmi účastnícími se demonstrací. Předseda Uherek zahájil následně diskuzi a zeptal se, jak diplomant vyhodnotil úspěšnost/důležitost metafor a jak interpretuje rozšířenost užívání metafory války – zda to je nutně spjato s tématem pandemie, či je to dáno častostí metafory války i v jiných diskurzích. Diplomant se vrací k Lakoffovi a Johnsonovi, kteří metaforou války začínají. Následně se Uherek ptá, jakým způsobem si diplomant vybíral data k analýze a tvrdí, že to je

spíše intuitivní. Diplomant tvrdí, že vybral šest schůzí Poslanecké sněmovny a jejich stenografický přepis analyzoval. Hájek se ptá, co znamená „abstraktnost pandemie“ a poukazuje naopak na její velmi zřetelný dopad. Diplomant odpovídá, že situaci lze vyložit mnoha způsoby, není zde jasný corpus delicti, příčina a následek. Hájek se ptá, zda by autor tedy i rakovinu označil za abstraktní. Diplomant tvrdí, že něco je pro někoho abstraktní a pro druhého není.

Výsledek obhajoby:	výborně (B)
Předseda komise:	Uherek Zdeněk, doc. PhDr., CSc. (přítomen)
Členové komise:	Balon Jan, PhDr. Mgr., Ph.D. (přítomen)
	Testa Alessandro, doc., Ph.D. (přítomen)